

Posudek na bakalářskou práci Soni Boučkové „Šátková aféra“ ve Francii. Politologická analýza

Autorka ve své bakalářské práci analyzuje problematiku přístupu k přistěhovalcům muslimského vyznání ve francouzské společnosti na příkladu tzv. šátkové aféry, tj. zákazu nošení viditelných náboženských symbolů na francouzských státních středních školách. Ve dvou úvodních kapitolách se věnuje vývoji vztahu stát-náboženství a postavení muslimské menšiny ve Francii. V třetí kapitole autorka popisuje šátkovou aféru a snaží se analyzovat různá stanoviska k nošení muslimského šátku zaujímaná např. islámskými náboženskými autoritami, religionisty, sociology, feministkami, francouzskou politickou scénou a veřejností.

Autorka korektně odkazuje na literaturu, strukturování textu do kapitol je logické a přehledné. Po jazykové stránce má její práce velmi dobrou úroveň, ale objevují se drobné jazykové chyby a někdy zbytečně expresivní výrazivo: „život hořkl nezaměstnaností“, „přistěhovalecké drama“.

V posuzované bakalářské práci je možné ocenit autorčinu obeznámenost s francouzskou literaturou k tématu šátkové aféry a s některými dalšími francouzskými zdroji, ze kterých čerpá data na podporu vlastních tvrzení. Vznikl tak informativní text o historickém, sociálním a politickém kontextu šátkové aféry a o rozdílných reakcích, které vyvolala ve francouzské společnosti. Autorka rovněž vhodně využívá některých textů k problematice francouzské politiky vůči imigrantům (Barša, Geddes, George) a pracuje i s dokumenty vhodnými k analýze francouzského politického diskurzu o muslimským imigrantech (Sarkozy).

Autorce se však již nepodařilo postoupit o další krok dále a provést hlubší rozbor některé ze stránek jejího problému. Historický výklad o vývoji principu laicismu i kapitola o utváření muslimské menšiny ve Francii mají programově jen informativní povahu a jsou příliš stručné na to, aby v nich autorka mohla provést jakoukoli hlubší analýzu. Pro vlastní zkoumání snažící se zodpovědět výzkumnou otázku je prostor ve třetí kapitole, ale je využit jen částečně. Autorka mohla kupříkladu výrazně prohloubit rozbor postojů zaujímaných vybranými aktéry francouzského politického života (nejvyššími politickými reprezentanty, zástupci politických stran, představiteli zájmových skupin atd.) k otázce muslimského šátku i obecněji k problému postavení muslimské menšiny ve Francii. Tam, kde se o analýzu tohoto druhu snaží, vyvstávají metodologické obtíže. Není například patrné, podle čeho vybírala aktéry a komentátory, jež cituje, jak jejich tvrzení analyzuje, zda je srovnává s tvrzeními jiných aktérů atd. Je také škoda, že se autorka úspěšně vyhýbá možnosti podívat se na problém islámského šátku z teoretického hlediska. Debaty v rámci politické filosofie o multikulturalismu by jí nabídly dostatek výživného materiálu. Z právě uvedených důvodů se v těch pasážích, kde by se dala očekávat analýza opřená o teorii, nacházejí spíše žurnalistické

úvahy anebo je autorka nucena opírat se o závěry a tvrzení jiných autorů (zejména Weila a Thévaniana).

Konkrétní připomínky:

Část 2.2.1 (přistěhovalecká ghetta) se opírá o dva autory (Roché a Roy) a na svých dvou stránkách téma analyzuje nedostatečně.

Část 3.1.1. je spíše informativní než analytická, což není dostatečně zdůrazněno.

Část 3.2.1. o feministickém pohledu na muslimský šátek je opět příliš stručná a opírá se silně o jeden Kropáčkův text.

Část 3.5.2. „Domácí francouzská diskuse“ stojí na dvou autorech: Roy a Weil. Čím je motivován výběr?

Poznámky pod čarou na s. 7: proč barevně a proč odsazení?

Autorka někdy píše Thévanian, jindy Tévanian.

V práci chybí Tabulka 3.

Posuzovanou bakalářskou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji ji hodnotit 28 kreditními body.

V Moskvě 27. července 2006

Marek Skovajsa, Ph.D.